

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA
ZAKONA O VATROGASTVU
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, ožujak 2009.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 41/2001 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Prijedlogom Zakona o izmjenama Zakona o vatrogastvu predlaže se usklađivanje Zakona o vatrogastvu ("Narodne novine" broj: 106/99., 117/2001., 96/2003., 139/2004.- pročišćeni tekst i 174/2004.) sa Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj: 33/2001., 60/2001., 129/2005., 109/2007 i 125/2008.) u odnosu na nadležnosti općinskog načelnika, gradonačelnika i župana.

Naime, donošenjem Zakona o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba ("Narodne novine" broj: 109/2007 i 125/2008) ukinuta su općinska, gradska odnosno županijska poglavarstva te su izvršene izmjene i dopune Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi kako bi se njihove ovlasti i nadležnosti povjerile neposredno izabranim općinskim načelnicima, gradonačelnicima i županima.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku s obzirom na značaj materije koja se njime regulira te s obzirom na potrebu hitnog usklađivanja s odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VATROGASTVU

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O VATROGASTVU

Članak 1.

U Zakonu o vatrogastvu ("Narodne novine" broj: 106/99., 117/2001., 96/2003. i 174/2004.) u članku 3. stavku 1. riječi: "Općinsko odnosno gradsko poglavarstvo Grada Zagreba i županijsko poglavarstvo" zamjenjuju se riječima: "Općinski načelnik, gradonačelnik, gradonačelnik Grada Zagreba i župan".

U stavku 4. riječi: "Jedno ili više općinskih odnosno gradskih poglavarstava te poglavarstvo Grada Zagreba" zamjenjuju se riječima: "Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave".

Članak 2.

U članku 8. stavku 1. riječi: "poglavarstvo općine, grada ili Grada Zagreba" zamjenjuju se riječima: "predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave".

U stavku 2. riječi: "Poglavarstvo općine, grada ili Grada Zagreba" zamjenjuju se riječima: "Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave".

Članak 3.

U članku 17. stavku 4. riječi: "poglavarstvo općine, grada, županije i Grada Zagreba" zamjenjuju se riječima: "općinski načelnik, gradonačelnik, župan i gradonačelnik Grada Zagreba".

U stavku 5. riječi: "poglavarstvu općine, grada, županije i Grada Zagreba" zamjenjuju se riječima: "općinskom načelniku, gradonačelniku, županu i gradonačelniku Grada Zagreba".

U stavku 6. riječi: "poglavarstvo općine, grada, županije i Grada Zagreba" zamjenjuju se riječima: "općinski načelnik, gradonačelnik, župan i gradonačelnik Grada Zagreba".

Članak 4.

U članku 26. stavku 4. riječi: "poglavarstvo općine, grada ili Grada Zagreba" zamjenjuju se riječima: "općinski načelnik, gradonačelnik ili gradonačelnik Grada Zagreba".

Članak 5.

U članku 30. stavku 1. riječi: "poglavarstvo općine, grada ili grada Zagreba" zamjenjuju se riječima: "općinski načelnik, gradonačelnik ili gradonačelnik Grada Zagreba".

U stavku 2. riječi: "poglavarstvo općine, grada ili grada Zagreba" zamjenjuju se riječima: "općinski načelnik, gradonačelnik ili gradonačelnik Grada Zagreba".

U stavku 4. riječi: "poglavarstvo općine, grada ili grada Zagreba" zamjenjuju se riječima: "općinski načelnik, gradonačelnik ili gradonačelnik Grada Zagreba".

U stavku 6. riječi: "poglavarstva općine, grada i grada Zagreba" zamjenjuju se riječima: "općinskom načelniku, gradonačelniku i gradonačelniku Grada Zagreba".

U stavku 7. riječi: "poglavarstvu općine, grada i grada Zagreba" zamjenjuju se riječima: "općinskom načelniku, gradonačelniku i gradonačelniku Grada Zagreba".

U stavku 8. riječi: "poglavarstvo općine, grada ili grada Zagreba" zamjenjuju se riječima: "općinski načelnik, gradonačelnik ili gradonačelnik Grada Zagreba".

Članak 6.

U članku 39. stavku 4. riječi: "poglavarstvo općine, grada odnosno Grada Zagreba", zamjenjuju se riječima: "općinski načelnik, gradonačelnik odnosno gradonačelnik Grada Zagreba".

Članak 7.

U članku 53. stavku 1. točki 1. riječi: "odgovorna osoba u poglavarstvu općine, grada, županije ili Grada Zagreba" zamjenjuju se riječima: "odgovorna osoba u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave".

U točki 2. riječi: "odgovorna osoba u poglavarstvu općine, grada ili Grada Zagreba" zamjenjuju se riječima: "odgovorna osoba u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave".

Članak 8.

Ovaj Zakon objavit će se u "Narodnim novinama", a stupa na snagu na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju prvih sljedećih općinskih i redovitih izbora članova općinskih i gradskih vijeća, županijskih skupština i Gradske skupštine Grada Zagreba te općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba.

O B R A Z L O Ž E N J E

Člancima 1. – 7. predloženog Zakona izvršeno je usklađivanje Zakona o vatrogastvu sa Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

Članak 8. propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

VI. ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Članak 3.

Općinsko odnosno gradsko poglavarstvo te poglavarstvo grada Zagreba i županijsko poglavarstvo ima pravo i obvezu skrbiti o potrebama i interesima građana na svom području za organiziranjem učinkovite vatrogasne službe.

Planom zaštite od požara općine, grada, županije, Grada Zagreba utvrđuju se zadaće i područje djelovanja svih javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava, a posebno zadaće javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava koja imaju definirano područje odgovornosti (u daljnjem tekstu: središnja postrojba ili društvo).

Područje djelovanja je dio teritorija lokalne samouprave na kojem djeluje jedna ili više javnih vatrogasnih postrojbi ili dobrovoljnih vatrogasnih društava, a područje odgovornosti je dio teritorija jedne odnosno teritorij jedne ili više jedinica lokalne samouprave na kojem odgovornost dolaska na mjesto intervencije u roku i na način propisan u Planu zaštite od požara imaju središnje postrojbe ili društva.

Jedno ili više općinskih odnosno gradskih poglavarstava te poglavarstvo Grada Zagreba radi zadovoljavanja potreba iz stavka 1. a sukladno odredbama stavka 2. i 3. ovoga članka, osniva javne vatrogasne postrojbe ili potiču osnivanje dobrovoljnih vatrogasnih društava te sukladno planu zaštite od požara određuju središnje postrojbe ili društva te na taj način osiguravaju djelotvornu vatrogasnu službu.

Na području općine, grada i Grada Zagreba mora djelovati onoliki broj javnih vatrogasnih ili dobrovoljnih vatrogasnih društava koliko je utvrđeno njihovim planom od požara.

Članak 8.

Javnu vatrogasnu postrojbu odlukom osniva poglavarstvo općine, grada ili Grada Zagreba, sukladno svojim planovima zaštite od požara, kao javnu ustanovu jedinice lokalne samouprave.

Poglavarstvo općine, grada ili Grada Zagreba, odlukom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje poslove i broj profesionalnih odnosno dobrovoljnih vatrogasaca javne vatrogasne postrojbe, sukladno planovima zaštite od požara i ovim Zakonom propisanim mjerilima.

Na osnivanje javne vatrogasne postrojbe s dobrovoljnim vatrogascima primjenjuju se odredbe članka 9. ovoga Zakona.

Članak 17.

Vatrogasna zajednica općine, grada, županije i Grada Zagreba te područna vatrogasna

zajednica ima predsjednika i zapovjednika vatrogasnih postrojbi.

Predsjednik vatrogasne zajednice iz stavka 1. ovoga članka predstavlja vatrogasnu zajednicu te skrbi o razvoju i promidžbi vatrogastva na području djelovanja vatrogasne zajednice, a bira se na način propisan općim aktom vatrogasne zajednice.

Zapovjednik vatrogasnih postrojbi zajednica iz stavka 1. ovoga članka odgovoran je nadležnom vatrogasnom zapovjedniku za stanje organiziranosti, osposobljenosti i opremljenosti vatrogastva na području djelovanja vatrogasne zajednice.

Zapovjednika i zamjenika zapovjednika vatrogasnih postrojbi zajednica iz stavka 1. ovoga članka imenuje nadležno tijelo vatrogasne zajednice a potvrđuje ga poglavarstvo općine, grada, županije i Grada Zagreba odnosno poglavarstvo udruženih jedinica lokalne samouprave.

U slučajevima iz stavka 4. ovoga članka kada nije potvrđen zapovjednik vatrogasnih postrojbi zajednice, nadležno tijelo vatrogasne zajednice ponovno imenuje zapovjednika i daje poglavarstvu općine, grada, županije i Grada Zagreba odnosno poglavarstvu udruženih jedinica lokalne samouprave na potvrđivanje.

Ako se tri puta ne potvrdi imenovani zapovjednik od strane vatrogasnih zajednica iz stavka 1. ovoga članka, poglavarstvo općine, grada, županije i Grada Zagreba te poglavarstva udruženih jedinica lokalne samouprave imenuju ga privremeno do potvrđivanja zapovjednika vatrogasnih postrojbi zajednica.

Članak 26.

Dobrovoljni vatrogasci koji su u radnom odnosu, kad sudjeluju u vatrogasnoj intervenciji za vrijeme radnog vremena, imaju pravo na naknadu plaće od općine, grada ili Grada Zagreba na čijem području je obavljena vatrogasna intervencija.

Dobrovoljni vatrogasci koji su u radnom odnosu kada sudjeluju u vatrogasnoj intervenciji poslije radnog vremena, tijekom noći dulje od četiri sata, imaju pravo na neradne sate u dvostrukom trajanju od vremena provedenog na intervenciji, uz pravo na naknadu plaće za to vrijeme od općine, grada ili Grada Zagreba na čijem je području obavljena vatrogasna intervencija.

Dobrovoljni vatrogasci koji nisu u radnom odnosu, kad sudjeluju u vatrogasnim intervencijama, imaju pravo na naknadu od općine, grada ili Grada Zagreba na čijem je području obavljena vatrogasna intervencija.

Visinu naknade iz stavka 3. ovoga članka, koja ne može biti manja od naknade za obavljanje poslova profesionalnog vatrogasca na području jedinice lokalne samouprave, određuje poglavarstvo općine, grada ili Grada Zagreba.

Članak 30.

Zapovjednika javne vatrogasne postrojbe i njegova zamjenika imenuje poglavarstvo općine, grada ili Grada Zagreba.

Zapovjednika postrojbe dobrovoljnog vatrogasnog društva imenuje nadležno tijelo vatrogasnog društva a potvrđuje ga poglavarstvo općine, grada ili Grada Zagreba.

Zapovjednika profesionalne postrojbe u gospodarstvu i njegova zamjenika imenuje osnivač.

Zapovjednika postrojbe dobrovoljnoga vatrogasnog društva imenuje nadležno tijelo vatrogasnog društva a potvrđuje ga poglavarstvo općine, grada ili Grada Zagreba.

Zapovjednika postrojbe dobrovoljnoga vatrogasnog društva u gospodarstvu imenuje nadležno tijelo tog društva a potvrđuje osnivač.

Zapovjednici iz stavka 1. i 2. ovoga članka, a pod uvjetima iz članka 2. stavka 4. ovoga Zakona i zapovjednici iz stavka 3. i 4. ovoga članka, odgovorni su zapovjedniku vatrogasnih postrojbi vatrogasne zajednice općine, grada, odnosno područja te poglavarstva općine, grada i Grada Zagreba odnosno osnivaču za intervencijsku spremnost vatrogasne postrojbe kojom zapovjedaju.

U slučajevima iz stavka 2. i 4. ovoga članka kada nije potvrđen zapovjednik vatrogasne postrojbe, nadležno tijelo dobrovoljnoga vatrogasnog društva ponovno imenuje zapovjednika i predlaže poglavarstvu općine, grada i Grada Zagreba, odnosno osnivaču da potvrdi imenovanje.

Ako se tri puta ne potvrdi imenovani zapovjednik od strane dobrovoljnoga vatrogasnog društva, poglavarstvo općine, grada i Grada Zagreba, odnosno osnivač, imenuju ga privremeno do potvrđivanja zapovjednika vatrogasne postrojbe.

Članak 39.

Troškovi vatrogasne intervencije naplaćuju se od pravne i fizičke osobe koja je svojom krivnjom prouzročila događaj, na temelju pravomoćne sudske presude.

Iznimno od odredbe iz stavka 1. ovoga članka troškovi vatrogasne intervencije na prometnicama naplaćuju se, u roku od 30 dana, od pravne osobe koja upravlja prometnicom, sukladno jedinstvenom cjeniku kojeg donosi Hrvatska vatrogasna zajednica.

Za spašavanje ljudi iz neposredne životne opasnosti ne može se tražiti naknada nastalih troškova.

Za svaki drugi rad vatrogasne postrojbe troškovi se nadoknađuju prema posebnoj odluci koju donosi poglavarstvo općine, grada odnosno Grada Zagreba.

Članak 53.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba:

1. ako kao odgovorna osoba u poglavarstvu općine, grada, županije ili Grada Zagreba ne skrbi o potrebama i interesima građana na svom području glede organizacije i djelovanja učinkovite vatrogasne službe, odnosno da na području općine i grada djeluje najmanje jedna javna vatrogasna postrojba ili dobrovoljno vatrogasno društvo (članak 3.),

2. ako kao odgovorna osoba u poglavarstvu općine, grada ili Grada Zagreba ne poduzme radnje da se donese odluka o osnivanju javne vatrogasne postrojbe ako ista proizlazi iz plana zaštite od požara svoje jedinice lokalne samouprave (članak 8. stavak 1.),

3. ako kao gradonačelnik ili načelnik ne poduzme mjere za osnivanje i opremanje potrebnog broja javnih vatrogasnih postrojbi ili dobrovoljnih vatrogasnih društava (članak 10. stavak 2.),

4. ako kao gradonačelnik ili načelnik ne osigura naknadu plaće ili isplatu naknade dobrovoljnom vatrogascu za vrijeme provedeno na vatrogasnoj intervenciji (članak 26.),

5. ako kao županijski vatrogasni zapovjednik odnosno zapovjednik vatrogasnih postrojbi vatrogasne zajednice općine, grada ili područja ne uspostavi učinkovitu organizaciju, osposobljenost i intervencijsku spremnost vatrogastva na području općine, grada, županije i Grada Zagreba (članak 32.),

6. ako kao zapovjednik vatrogasne intervencije ne sačuva tragove koji mogu poslužiti za utvrđivanje uzroka događaja ili ne osigura čuvanje požarišta te dođe do ponovnog aktiviranja požara (članak 35.),

7. ako ne postupi po zahtjevu zapovjednika vatrogasne intervencije (članak 34. stavak 3.), ili bez opravdanih razloga ne sudjeluje u obavljanju intervencije i spašavanju ljudi i imovine ugroženih nastalim događajem po naredbi načelnika odnosno gradonačelnika (članak 37. stavak 1. točka 1.),

8. ako ne stave na raspolaganje alat, prijevozna, tehnička i druga sredstva za potrebe intervencije i za spašavanje ljudi i imovine ugroženih nastalim događajem (članak 37. stavak 1. točka 2.),

9. ako kao gradonačelnik odnosno načelnik jedinice lokalne samouprave na čijem području je obavljena intervencija ne osigura naknadu materijalnih troškova i štete vatrogasnim postrojbama koje imaju pravo na naknadu (članak 38.),

10. ako kao načelnik općine odnosno gradonačelnik grada i župan županije ili Grada Zagreba ne osigura propisani iznos financijskih sredstava te ista ne uplati na račun vatrogasnih zajednica ili dobrovoljnih vatrogasnih društava (članak 45.).